

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3741/2022
20.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Илић, адвокат из ..., против тужених 1. Републике Србије - Министарство државне управе и локалне самоуправе, коју заступа Државни правобранилац и 2. Града Чачка, кога заступа Градски правобранилац, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2831/21 од 15.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2831/21 од 15.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку П 26/21 од 31.08.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се према туженима утврди да су пропуштањем спровођења Закључка Владе Републике Србије 05 број 360-6707/2019-1 од 04.07.2019. године и Покрајинске скупштинске Одлуке о отпису дуга насталог у оквиру Програма стамбеног збрињавања избеглих, прогнаних и расељених лица у периоду од 2007. године до 2017. године, донет од стране Скупштине АП Војводина 101 број 025/2019-01 дана 20.12.2019. године, повредили начело једнаких права и обавеза, чиме су извршили дискриминацију тужиле као избеглог лица по основу места пребивалишта на територији Града Чачка. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженој Републици Србији на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 6.000,00 динара, док је ставом трећим, тужилца обавезана да туженом Граду Чачку на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 82.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2831/21 од 15.12.2021. године, у ставу првом изреке одбијена је жалба тужиле и потврђена је првостепена пресуда. Ставом другим одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11...18/20) и установио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Влада Републике Италије донирала је новчана средства ради пружања хитне подршке Републици Србији ради реализације Програма за становање и трајну интеграцију избеглица у Србији – СИРП. Тужилја је као избегло лице са територије БиХ и као корисник СИРП Програма, на основу Одлуке о додели станова у закуп на одређено време на период од три године изграђених у оквиру овог програма и Одлуке општинског одбора за спровођење СИРП Програма у општини Чачак, закључила са Општинском стамбеном агенцијом Чачак, Уговор о закупу стана од 07.04.2008. године. Тужилја се као корисник СИРП програма не сматра трајно стамбено збринутим лицем, с обзиром да овим корисницима још увек није омогућено да у складу са Законом о избеглицама стекну својину над додељеним стамбеним јединицама. Уговор о закупу трајао је до 08.10.2011. године, а нови уговор није закључен. Правноснажном пресудом Основног суда у Чачку П 1108/17 од 26.07.2018. године тужилја је обавезана да се исели из додељеног стана, док је у току парнични поступак који се води због неплаћене закупнине.

Закључком Владе Републике Србије 05 број 360-6707/2019-1 од 04.07.2019. године, прихваћен је Извештај о спровођењу Програма за становање и трајну интеграцију избеглица у Србији – СИРП, са предлогом активности за решавање питања интеграције избеглица, корисника овог програма, који извештај је саставни део Закључка. Јединицама локалне самоуправе које су реализовале СИРП програм и то у Нишу, Крагујевцу, Краљеву, Чачку, Панчеву, Ваљеву и Старој Пазови је препоручено да ради окончања процеса интеграције избеглица који су корисници овог програма, омогући куповину стамбених јединица прибављених изградњом за потребе интеграције избеглица у оквиру реализације овог програма, те да на поступак купопродаје и поступак закупа предметних стамбених јединица примене одредбе Закона о избеглицама које се односе на решавање стамбених потреба избеглица.

Скупштина АП Војводина је дана 20.12.2019. године донела Одлуку о отпису дуга насталог у оквиру Програма стамбеног збрињавања избеглих, прогнаних и расељених лица у периоду од 2007. – 2017. Године, 101 број: 025-4/2019-01. Одлуком се отписује дуг избеглим, прогнаним и расељеним лицима са пребивалиштем на територији АП Војводине који је настао по основу споразума, купопродајних и уговора о преносу власништва, закључених са Фондом за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима у оквиру наведеног Програма, куповином сеоске куће са окућницом, доделом грађевинског материјала као помоћи започетој градњи, као и за побољшање становања у периоду од 2007 – 2017. године, са стањем на дан ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке.

На темељу овако утврђених чињеница нижестепени судови су становишта да од стране тужених није учињена дискриминација према тужилји у односу на друга избегла лица у смислу одредби чланова 2., 4., 5., 6., и 8. Закона о забрани дискриминације. Према изнетој аргументацији нижестепених судова, средства за

спровођење Програма за становање и трајну интеграцију избеглица у Србији – СИРП у оквиру кога је тужилци додељен у закуп стан број ... у ..., донирала је Влада Републике Италије, а наведени Програм је реализован у сарадњи са Програмом за људска насеља Уједињених нација – УН – Хабитат. Сва питања од значаја за покретање, формулисање и спровођење овог Програма уређена су међународним уговорима и одговарајућим пратећим документима. Положај тужилце као избеглице која је корисник наведеног Програма, цени се само у односу на друге избеглице који су корисници истог Програма. Осим тога, Закључак Владе РС од 04.07.2019. године садржи препоруке јединицама локалне самоуправе да ради окончања процеса интеграције избеглица, корисника СИРП програма, примени одредбе Закона о избеглицама који се односи на решавање стамбених потреба. Тужени Град Чачак је поступио у складу са препоруком из Закључка Владе РС од 04.07.2019. године и предузео радње у оквиру законских могућности предвиђених Законом о избеглицама. Покрајинска скупштинска Одлука АП Војводине о отпису дуга насталог у оквиру спровођења Програма стамбеног збрињавања избеглих, прогнаних и расељених лица у периоду 2007 – 2017. године представља законски акт који је донела и чије спровођење обезбеђује Скупштина АП Војводине и који сходно томе производи правно дејство само у односу на избегла, прогнана и расељена лица са пребивалиштем на територији АП Војводина. Наведеном одлуком регулисан је отпис дуга избеглим лицима који је настао по основу споразума, уговора о купопродаји и преносу власништва закључених са Фондом за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима. Тужилца није била корисник средстава из наведеног Програма, нити је решавање њеног стамбеног збрињавања спровођено закључењем споразума, купопродајног уговора о преносу власништва ради куповине сеоске куће са окућницом, доделе грађевинског материјала као помоћи започете градње или побољшања становања, услед чега се није налазила у истој ситуацији као избегла лица која су корисници Програма стамбеног збрињавања наведеног у Покрајинској скупштинској Одлуци од 20.12.2019. године. Пропуштање примене наведене одлуке се не може тумачити као прављење разлике или неједнако поступање тужених према тужилци по основу места њеног пребивалишта.

Насупрот ревизијским наводима, правилно су нижестепени судови на утврђено чињенично стање применили материјално право.

Ревизијом се указује на повреду члана 45. Закона о забрани дискриминације према којој одредби, ако је суд утврдио да је извршена радња непосредне дискриминације или је то међу странкама неспорно, тужени се не може ослободити од одговорности доказивањем да није крив (став 1). Уколико тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, терет доказивања да услед тог акта није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза сноси тужени (став 2). Тужена Република Србија је као законодавац овлашћена, у смислу чл. 18, 27, 69. и 97. Устава Републике Србије, да у складу са процењеним могућностима и потребама доноси законе и уређује односе у разним областима живота, при чему одређеним категоријама пружа онај обим права који сматра погодним. То што је у различитим прописима дат различит обим права само за себе не представља дискриминацију. Дискриминација би могла настати применом прописа, уколико би се према неком лицу поступало другачије него према лицима која се налазе у истој или сличној ситуацији, а што тужилца у овом поступку није доказала, како су правилно закључили нижестепени судови, правилном применом члана 45. Закона о забрани дискриминације. У конкретном случају, тужилца није неједнако третирана у односу на друга лица која су корисници СИРП програма односно друга избегла лица која су у

истој или сличној ситуацији. Покрајински акт се односи на отпуст дуга избеглих лица који је настао на основу споразума, купопродајних и уговора о преносу власништва, закључених са Фондом за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима у оквиру програма стамбеног збрињавања истих лица куповином сеоске куће са окућницом, доделе грађевинског материјала као помоћи започете градње, као и за побољшање становања, а не на обавезе избеглих лица настале по основу закупа односно коришћења додељених станова.

На основу изнетог, применом члана 414 става 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић